

MAGYAR GERONTOLÓGIA 13. ÉVFOLYAM KONFERENCIA KÜLÖNSZÁM

2021. 13. évf. Konferencia Különszám
On-line verzió: ISSN 2062-3690
[www.https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia](https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia)

Idősek az infokommunikációs térben – lehetőségek és kihívások

Older people in the infocommunication space - opportunities and challenges

Nádasdi Kristóf Zsolt¹ – Győri Anita²

¹adjunktus, Debreceni Egyetem, Egészségügyi Kar, kristof.zsolt@foh.unideb.hu

²végzős egészségügyi szervező Debreceni Egyetem, Egészségügyi Kar

Kulcsszavak: idősek, infokommunikációs technológiák, életminőség

Az idősek infokommunikációs technológiákkal történő interakciója pozitívan befolyásolhatja szellemi tevékenységüket és összességében jó hatással lehet a mentális egészségük serkentésére. Ez a mentális stimuláció javíthatja a memóriájukat is. Az IKT-t használó idősek úgy érzik, sokkal magabiztosabbak és kevésbé vannak elszigetelve a társadalomtól, megnövekednek látják a társadalmi támogatást és társadalmi interakciót, jobb kognitív képességekkel rendelkeznek, fennmaradhat a függetlenség érzése a mindennapi életükben és körükben alacsonyabb szintű depressziót mérnek a kutatók. Az IKT-t megfelelő szinten alkalmazó személyek akár magasabb hozzáadott értéket is képviselhetnek közösségükben, mivel képesek átadni bölcsességüket és tudásukat a fiatalabb generációknak a fejlett technológián keresztül is. A fentiek következtében csökken a digitális szakadék, javulhat a személyes életminőség, a függetlenség és autonómia fenntartása a mobilitást is fokozza, kialakulhat és működhet a személyre szabott integrált szociális és egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés, így a digitális kompetenciák színvonalas alkalmazása alapvetően, összességében pozitívan tud hatni az idősek saját életére és a hozzájuk tartozókéra is (Blazun, 2013).

Jelenleg – főleg az elmúlt évtizedekhez képest – a kifejezetten idősebbek számára készült technológiai eszközök és megoldások felé mutatott igény, ennek következtében pedig ezek piacképessége is fellendülésben van. A gerontechnológia – melynek területéhez tartozik

minden olyan okos szolgáltatás és technikai innováció, amely az idősek életminőségét javíthatja – segíthet a sikeres öregedésben és az önálló élet fenntartásában. A kapcsolati szolgáltatások erősíthetik a szocializációt és csökkenthetik az esetleges ellátási költségeket (Peterson & Prasad, 2011). 2020-ban az idősekkel kapcsolatos médiavisszhang minden eddiginél kiemelkedőbb volt a magasabb egészségi kockázat és a korona vírussal szembeni nagyobb veszélyeztetettség miatt (Köttl, Tatzer & Ayalon, 2021).

Amikor az idősek az IKT lehetőségeket használják, számos kedvező hatással találkozhatnak. Digitális tudásuk fejlődésével csökkenhet a kirekesztődésük, ezzel együtt a magány érzete is, egészségi állapotuk folyamatos monitorozásával lassítható az egészségromlás, addig ismeretlen, új információkhoz tudnak hozzájutni, mely által fenntarthatják vagy növelhetik a mentális kondíciójukat. Kialakíthatják és menedzselhetik a családi és baráti kapcsolattartást, távolabb élő személyekkel tudják felvenni a kapcsolatot, illetve, ha mindezekben fiatalabb családtagjaik segítik őket, szorosabb családi köteléket és intergenerációs hasznot is hoz a folyamat (Bene, Móré & Zombory, 2020). Figyelmet kell fordítani arra ugyanakkor, hogy a pozitív tényezők mellett megjelenhetnek a negatív vonatkozások is. Ezek magában foglalhatják azokat az érzéseket, amelyek a személyes kontaktus hiánya miatt keletkeznek, olyan egészségi hatások erősödhetnek, mint a szem terhelése, a hosszabb ideig tartó ülés miatt rosszabbodó testtartás, internetes visszaélések célpontjai lehetnek az idősek, esetleg felmerülhet körükben is internet-és okoseszköz függőség.

Előadásunkban az idősek és az IKT kapcsolatát vizsgáljuk a tanulás, a magányosság az egészségügy és egyéb, általánosabb területek vonatkozásában a nemzetközi szakirodalmon keresztül.

Irodalom:

1. Bene, Á., Móré, M., & Zombory, J. (2020). A digitalizáció néhány elemének időseket érintő hatásai - karantén előtti helyzetkép. *Magyar Gerontológia*, 12(39), 29-51.
2. Blazun, H. (2013). *Elderly People's Quality of Life with Information and Communication Technology (ICT): Toward a Model of Adaptation to ICT in Old Age*. University of Eastern Finland, Dissertations in Social Sciences and Business Studies, no 59.
3. Köttl, H., Tatzer, V. C., & Ayalon, L. (2021). COVID-19 and Everyday ICT Use: The Discursive Construction of Old Age in German Media. *The Gerontological Society of America*, 10(10), 1-12.